

Едно интервю на Славей Костадинов с доц. Минчо Христов

Доц. Минчо Христов предвижда банков апокалипсис до края на годината! При това по най-лошия сценарий от 1996 /97 г. Бившият независим депутат вижда и други дупки в постната пица на българина, наследени от предишни управления, с което картинката става още по-черна, ако сегашното правителство не намери воля да ги запуши. Нещо повече – в интервю за в. “ШОУ” Минчо Христов обявява, че подозира сценарий за повторение на банковите фалити, което звучи зловещо.

- Кое ви дава основание да играете ролята на лошия вестносец?

- Ами това, че БНБ вече официално признава, че лошите кредити са 20 процента. Което означава, че те са поне 25-30 процента, между нас казано. Критичната граница е 18-20 на процента, т.е. ние сме официално точно на ръба.

Много хора си мислят, че влоговете им са гарантирани. Това е абсолютна лъжа!

И го казвам съвсем отговорно, казвал съм го и на колегите от трибуната на миналия парламент. В Закона за гарантиране на влоговете има два криминални момента. Единият е, че при фалит на дадена банка фондът за гарантиране на влоговете трябва да започне изплащането не по-късно от 20 дни, но никъде не пише кога ще завърши, което позволява това изплащане да продължи 50 години, т.е. хората никога да не си получат парите.

- Нещата преди и сега са различни...

- Напротив, кое е различното? Какво ставаше преди 1996 г.? Създадоха се банки, включително със заемен капитал от БНБ, който се връщаше следващата седмица. Как? Банките събираха депозити от хората и ги раздаваха на свои хора. Точно така БНБ рефинансираше банките. Тоест, в един момент се оказа, че частните банки са раздали

необезпечени кредити на свои хора с парите на обикновените вложители.

- Имаше закон Каракачанов?

- Този закон беше за обявяване на кредитните милионери. Аз се опитах да предложа в миналия парламент банкерите да бъдат проверени заедно с кредитните милионери, да бъде проверено тяхното имущество. Този закон още отлежава в деловодството. Милионерите се издължиха с обезценени левове. Вземаха се долари, а се връщаха обезценени левове.

Сега се готви абсолютно същата схема.

През 2002 г. мнозинството на гражданина Симеон Сакскобургготски премахна наказателната отговорност за раздаване на необезпечени кредити. И какво стана? – От 2002 г. насам започнаха да се раздават необезпечени кредити. Огромни! Говоря за корпоративни фирмени кредити, които и сега продължават да се раздават. Голяма част от необслужваните кредити са корпоративните, т.е. фирмени.

Отделно е, че хората не могат да плащат тези криминални непосилни лихви.

Вторият от криминалните моменти е, че всички валутни влогове, така пише в закона за гарантиране, ще бъдат изплащани в левове по курса на първоначалния ден на плащането. Тоест, ако не дай Боже, стане някаква криза, левът бъде обезценен, всички хора, които имат валутни влогове, а те са над 15 милиарда лв. равностойност, ще загубят валутните си влогове и ще им бъдат изплатени обезценени левове.

Това е замислено от българската финансова мафия още 1997 г., когато е писан законът. И съм го казвал на моите колеги от парламента, казвам го и на вас. Предстоящата година ще покаже дали съм бил прав. За мен финансовата мафия е замислила този грабеж и тя ще го осъществи.

- Между другото, какво стана с банкера на “Мултигруп” Миронов, който показно беше свален с чул на главата на софийското летище?

- Нищо. Доколкото знам, го оправдаха и го пуснаха, а сега си живее в имотите в САЩ, където има цяла колония от български банкери, които ограбиха спестяванията на народа. Живеят си в имения за десетки милиони долари, без да могат да обяснят откъде ги имат. Многократно предложих закон за разследване на имуществото на висшите български банкери, политици и магистрати, но срещях стена от управляващи и опозиция.

- Много нависоко летите – ясно, че срещате всеобщо опълчение?

- Вижте, бях зам.-председател на комисията по корупцията в миналия парламент и съм се наслушал на невероятни скандални неща. Шефове на политически партии, които имат имения примерно в полите на Витоша, декларират квадратния метър по лев-два, при условие, че там той струва стотици левове. Трябва не политиците да определят стойността на своето имущество, а данъчните да почукат на вратата на всеки един политик, да влязат вътре, да направят една независима експертна оценка и да попитат съответния политик колко данъци е платил последните години и откъде са тези приходи. Но да се разследват по закон всички. Убеден съм, че 90 на сто от политиците, защото все пак има някои честни, не могат да обяснят произхода на имуществото си.

- Да се върнем на прокобата ви за българските банки. Как си го представяте? Откъде ще започне всичко?

- Повод ще се намери. Прави ли ви впечатление, че банките у нас вземат от два до три пъти повече лихви, отколкото във Франция, Австрия, Германия и т.н.

- Тук вземат до 19 процента лихва...

- Да, някои и повече.

- Добре, банките държат високи лихви. После какво става?

- Ами първо ограбват хората и обикновените фирми по един жесток и безпрецедентен начин. Върнаха и наказателната такса за предсрочно погасяване на кредити. Второ, което е изключително скандално, дадоха на банките сами да определят така наречения референтен лихвен процент, т.е. всяка банка може да определя по собствена методика лихвите си и което е най-скандалното – ако един човек вземе примерно заем с 10 процента лихва, на следващия месец банката може да му каже, че тя е променила методиката и отсега-нататък трябва да плаща 30 процента лихва. Още по-скандален е скритият факт, че

в този референтен лихвен процент банките включват лошите кредити

Те не се връщат, а тези загуби се включват в лихвите на добросъвестните граждани, които съвестно си погасяват кредитите и в това е големият проблем.

- Какъв е големият проблем? Банките си въртят парите, както си искат, стига да не фалират?

- Точно това е големият проблем. В лихвите на добросъвестните платци се включват тези загуби, които банките не връщат, и тези липси генерират увеличението на лихвите, създават един омагьосан затворен кръг, който неминуемо води до фалит.

- Да не искате да кажете, че това се прави умишлено и с по-далечен прицел?

- Да, и не само това. От една страна е престъпната печалба, а от друга е сривът на системата, който според мен наистина предстои.

- Какво означава срив на системата?

- Означава фалит на една-две банки и оттам-нататък ще започне ефектът на доминото, както стана през 1996/97 г.

- Добре, а самите банкери какво печелят, като фалират банките си?

- Печелят следното. Те ще върнат обезценени левчета. Тоест, печелят това, че са раздали на свои хора, т.е. на себе си, необезпечени кредити.

- Ако правилно съм ви разбрал, кредитните милионери, които са завлекли стотици милиони с необезпечени кредити, и банкерите са скачени съдове?

- Точно така! И то при липсата на наказателна отговорност за раздаване на необезпечени кредити...

- Искате да кажете, че вместо да мъчат да банкират в условията на конкуренция, в един момент ще се окажат с огромна маса свободни пари?

- Точно това е. Парите се акумулират, раздават се на свои хора и в един момент, когато настане сривът и на хората се раздадат обезценени левчета, големите пари ще останат у тях. А България е може би единствената страна в ЕС, където влоговете се гарантират в местна валута!

- Едно не ми е ясно. След като сме под реалния надзор на ЕС, по какъв начин банковата система и финансовата олигархия ще си позволят такава мащабна операция?

- Ако мислите, че западните банки не крадат, трябва да ви разочаровам. Преди няколко

години генералният прокурор на Ню Йорк уличи десетина от най-големите банки начело с „Мерил Линч“, където работеше Милен Велчев в огромни злоупотреби. Банките се съгласиха да изплатят незабавно глоба от няколко милиарда долара, само и само да се спре наказателното преследване. Оказа се, че тези банки са лъгали умишлено своите клиенти, като са им пробутвали акции, които не струват пукната пара и т.н. Такива скандали има достатъчно и в Европа. А вие ми говорите за България! Крайно време е държавата да се вземе в ръце и да наложи строг контрол върху банките и да защити хората от този произвол.

- Кои са другите пробойни в и без това постната пица на народа?

- Много са. Просто не могат да се изброят. Вземете субсидията, която в предишния парламент беше увеличена пет пъти, т.е. по 15 хиляди за депутат, който и извън това получава 5 средни заплати и харчи излишъците за глезотии. Вземете партийните клубове, които се дават за партийна дейност, а всички от тях са превърнати в кръчми, казина и едва ли не в публични домове. Вижте какви пари се изливат във всяка една предизборна кампания. Един плакат струва колкото един хляб, а страната е облепена с много милиони плакати при положение, че основните продукти са нараснали с 50 процента за една година. Просто незабавно държавата трябва да приеме един закон за спекулата, защото

това, което става с горивата, става с всички продукти.

- Вече един закон за спекулата в ранните демократични години беше тотално опорочен.

- Не, вижте, този закон може да бъде формулиран само в едно изречение – нормата на печалба не може да бъде повече от 10 процента. Примерно много малко хора знаят, че супермаркетите из цялата страна вземат между 40 и 50 на сто надценка, докато в другите страни на Европа в същите вериги тя е максимум 15 процента. Значи къде е тук държавата да тропне с юмрук по масата и да каже на тези спекуланти, че не може така да грабят хората?! Или да вземем застрахователите и съответните чиновници и лобисти, които работят за тях. В другите страни от ЕС при една щета обезщетението може да стигне до 1 млн. евро, докато в България вижте колко плащат, говоря за тежки щети – няколко десетки хиляди лева. Тоест, нашите застрахователи иска да не плащат нищо на застрахованите, а да вземат европейски застраховки. В момента държавата буквално рекетира хората и ги плаши, че ще ги глоби, ако те нямат задължителната

гражданска отговорност, дори да не карат колата си, дори да стои в гараж. Това е вече най-големият абсурд, който съм виждал и който е по-голям от абсурда за пререгистрацията! Когато тя стана, аз внесох закон, с който тя да се отмени и тогава ми направи впечатление, че нито една от политическите партии не ме подкрепи. А истината е, че и Меглена Кунева, и Румен Петков лъгаха най-безобразно от трибуната на НС, че това го искал ЕС. Аз проверих случая и им казах, че ако сега отидат в Гърция, Франция и други страни от ЕС, ще видят, че хората си карат със старите номера и никой не ги закача. Но тук

изрекетираха хората и ги ограбиха с 60 милиона.

Това е пълен абсурд! Лобистите замислят да прокарат и глоби за коли, които са в гараж. А това е в противоречие с конституцията. Не може човек да бъде глобен за нещо, което не е извършил. Все едно да имате нож в кухнята и баретите да ви арестуват за това, че бихте могли да направите престъпление с този нож. В миналото НС искаха да въведат и такса електромер, а това по най-груби изчисления бяха 120-130 млн. лв., които ЕРП-тата трябваше да откраднат и да изнесат в чужбина.

- ЕРП-тата, които разплакаха цял един народ?

- Истината е такава. В продължение на много години аз поставях въпроса на Станишев, който мъкнаше като ученичка и не ми отговаряше, а ставаше въпрос за следното – тези ЕРП-та вече десет години не са изплащали и стотинка дивидент на държавата. Те твърдят, че нямат печалби, което е нагла лъжа. Защото ако човек сметне дори само това, което са платили като консултантски услуги – по пет хиляди на ден на свои вътрешни фирми и т.н., ще се види, че всички тези печалби са източени и държавата по най-груби сметки, казвал съм го на Станишев, има да взема 500 млн. лв. от тези дружества.

- И как ще стане това?

- Това са откраднати пари. Ако държавата има правителство, парламент, прокуратура, незабавно ще направи една сметка и ще каже: Господа, вие ни дължите 500 млн., ще ги приспадне от вашата собственост и държавата автоматично ще стане собственик на 70

или 80 процента от тези дружества. А откраднатите пари ще се използват за пенсии, болници, поликлиники...

- Е, все пак зависи как са сключени приватизационните договори?

- Това са криминални договори! Аз съм ги дал на прокурор. В тях няма нито дума за някакви обезщетения и задължения от страна на тези дружества. Т.е. Милко Ковачев и гражданинът Симеон Сакскобургготски отдавна трябваше да лежат в затвора за тази приватизация. Трите дружества бяха приватизирани общо за 780 млн., при условие, че мрежата само в София струваше между 3 и 4 милиарда евро! Имаше такъв анализ на независим консултант. Представете си за какъв невероятен грабеж става дума! Само кабелите, ако бъдат продадени за скрап, ще струват много повече, отколкото тези 780 млн. Не говорим за трансформатори, почивни станции, недвижими имоти и пр., и пр.

- То ще излезе бетер приватизацията на БТК!

- Разбира се. БТК и ЕРП-тата са най-криминалните сделки в историята на приватизацията в България. Трудно е да се направи класация на грабежите, но бих споменал още два примера. Концесията за Софийска вода. В момента кубик вода от язовир Искър струва на концесионера 2 стотинки. Той го продава за 1,5 лв., при условие, че в София водата идва по гравитачен път, не се ползва електричество и т.н.

- Но се губи около 50-60 на сто от водата по трасето?

- Казвам веднага. Първо, не са направени никакви инвестиции. Второ, във всички европейски столици загубите са около 10 на сто.

В България в момента те са 62 процента, които се включват в цената на водата.

На Запад и в тия 10 на сто загуби се включва нищожна част в цената. При нас

концесионерът си включва 60-те процента в ценообразуването и няма никакъв интерес да реконструира мрежата. Има интерес водата да изтича в канавката, защото я плащат гражданите. Всичко се начислява в сметката. Аз предложих максимум 25 на сто да бъдат начислени, но парламентът не го прие, а цената на водата щеше да падне наполовина.

- Още малко и ще докарате загубите от калпави договори до един цял годишен бюджет на България?

- Ще ги докарам и повече. Малко известно е, но в момента у нас действат два самоубийствени договора за концесия. Единият е за Челопеч, златното находище. 1,5 процента от печалбата отиват за държавата, останалите за концесионера от Канада. При второто златно находище в Крумовград приходите за държавата ще бъдат 30-40 млн., докато за концесионера само от един хълм край Крумовград ще бъдат около милиард и половина.

Представете си за мащаба на грабежа!

Аз и още няколко депутати вдигнахме шум и стана голям скандал в предишния парламент, защото на всичко отгоре концесионерът искаше да въведе така наречената цианидна технология. Знаете, че цианидите са най-силните отрови на земята. И те щяха да използват стотици хиляди тонове цианиди за промиване на златната жила, след което те ще влязат в подпочвените води и щяха за замърсят цяла Южна България. За 20 години концесионерът щеше да прибере не по-малко от 21 млрд. долара, държавата ще получи стотина милиона и съсипана природа, бум на раковите заболявания и т.н. Няма държава, която да позволи такава такса от 1,5 процента от печалбата! Дори в африканските страни, Либия или латиноамериканските страни по-голямата част е за държавата и много по-малката за концесионерите – около 20 на сто плюс всички разходи около проучване и добив.

- Може да сте прав, но това е вече статукво...

- Не, тези концесионни сделки могат незабавно да бъдат развалени със закон. Просто затова сме бедни, затова няма пари за образование и лечение, защото парите изтичат в

чужбина.

ЧЕЗ например финансира чешките пенсионери с пари, които изтичат от България.

Абсурдно е, че един зам.-министър като Гергана Сърбова може да даде лиценз за трети джиесем оператор за смешните 27 млн. евро, а след това да стане директор на БТК. Още по-абсурдно, престъпно, е поведението на една Меглена Кунева като главен преговарящ. С нейно съдействие бяха закрити трети и четвърти енергоблок на АЕЦ “Козлодуй”, които произвеждаха енергия за под 2 стотинки киловата. И цялото й поведение беше с едничката цел да се осигури пазарът на румънската централа “Черна вода”, която е финансирана от банка “Париба”. Това е петата банка по големина в света. Много малко хора знаят, че там работи и Милко Ковачев, но той е дребна фигура в сравнение с Меглена Кунева. Тя е член на УС на борда, това е най-висшата длъжност в банката с няколкостотин хиляди евро възнаграждение на месец. Много странно е, че закриваш Козлодуй и осигуряваш печалбите на румънската централа да си продава тока на Балканите, с което пък осигуряваш печалбите на “Париба” и след като свършваш мандата си като еврокомисар, те назначават като висш член. Милко Ковачев също беше изтеглен на работа в чужбина, след като приватизира ЕРП-тата и след като “Париба” също беше консултант в случая. Скандалното е, че

ЕС никога не е искал закриването на трети и четвърти блок,

нямаше никакво писмено становище. Имаше едно изказване на един съмнителен лобист като Гюнтер Ферхойген, който даде едно изявление, но никога Европейската комисия не е поставяла никакво условие за приемането на България да се закрийт тези блокове.

Има и още нещо скандално. Много малко хора знаят, че според чл. 36, 3 години след присъединяването си към ЕС ние имахме право да пуснем реакторите, ако имаме някакви икономически проблеми. Това също не се използва. Няколко пъти питах Станишев от трибуната на НС. Той, разбира се, не отговори смислено. Мога да се похваля, че осуетих и може би най-скандалната сделка на предишния кабинет – магистрала “Тракия”. Аз бях човекът, който изиска материалите по договора и който ги разгласи от парламентарната трибуна. За 25 години концесия от българския народ щяха да бъдат източени около 30 млрд. лв. като пътни такси. В договора беше залегнало, че дори да няма нито един автомобил по тая магистрала, държавата се задължаваше да плаща за близо 20 000 коли на ден на концесионера, т.е. гарантираше

му приходите. Имайте предвид, че в света няма държава, която е построила две трети от магистрала от 400 км и за довършването на 120-130 км да даде за експлоатация цялата магистрала на една абсолютно съмнителна фирма и една абсолютно съмнителна банка. В случая това беше световно неизвестната стопанска банка "Свети дух", която трябваше да финансира тази сделка. Това беше една невероятна кражба и ако тези факти не бяха добили публичност, сделката щеше да се осъществи. Тогава в момента гражданинът Симеон Саксбургготски, неговият антураж, заедно с политиците от БСП, които лобираха, щяха да получават от мен и от вас, от нашите деца и внуци за своите деца и внуци гарантирани приходи от тази магистрала. Тоест,

щяха да откраднат от всички нас 30 млрд. лв.

За това става въпрос. Не сме толкова бедни, но много крадем и каним крадците отвън с погача. В противен случай щяхме да бъдем поне по средата по жизнен стандарт в ЕС.